

Leto II

Uredništvo in uprava:
Ljubljana,
Novi trg št. 4/II

ZBOR

Štev. 1

Naročnina: letno Din 24—
polletno „ 12—
četrtletno „ 6—

Izhaja vsak drugi četrtek

GLASILO JUGOSLOVANSKEGA LJUDSKEGA GIBANJA ZBOR

Dimitrije Ljotić:

Resnična revolucija

Mnogi, celo pametni ljudje nam zamerjajo, češ, da nismo »realni« in »praktični«. Oni mislijo, da smo preveč »doktrinarni« ideologi, da smo neupogljivi in kruti.

Mi najbolje vemo, kako težak in nevaren je čas, da nimamo časa, da bi ga trošili in da je treba hitro delati.

Toda tudi tu je točen ljudski pregovor: »preko je preče — naokolo bliže.«

Ni vsaka prečna pot ob enem tudi najkrajša. Mnogokrat je pot naokrog krajša.

Samo prava pot — tako pravi ljudska modrost — je tudi najkrajša pot. Na vsaki drugi bi človek izgubil več časa.

Vprašanje naglega izhoda iz današnje stiske je v stvarnosti tudi vprašanje pravih reševanja, torej tudi vprašanje prave poti.

To pa — praktični gospodje kritiki — zopet pomeni, da vprašanje prave poti ni samo ideološko in načelno vprašanje, temveč zelo praktično vprašanje: Kako bomo na najhitrejši in najkrajši način rešili temeljne, prirodne in državne probleme?!

Nadloge današnje družbe izvirajo iz individualističnega načela, na katero je ljudsko družbo pred 150 leti definitivno postavila francoska revolucija.

To načelo je smatralo ljudsko edinico za suvereno merilo vseh vrednosti, pozabljajoč pri tem njen odnos napram vesoljstvu, narodu in družini, pozabljajoč, da brez rodbine in brez naroda ta edinica ne bi mogla obstojati; to načelo je izgubilo iz vida, da more biti edinica pojmovana samo, če jo postavimo v pravičen odnos napram vesoljstvu.

Ko je ta individualistični princip torej tako napačno zaobrnil ves red, je s tem povzročil materializem, kapitalizem in politično demokracijo — in tako smo dobili današnjo materialistično-demokratsko-kapitalistično družbo.

Stiska sedanje družbe zahteva rešitev. Mnogi mislijo, da bo to rešitev prinesel marksizem, ali še boljše — boljše. To se jim zdi neka posebno značilna in globoka reakcija na današnje krivice in nadloge.

Taki in mnogi drugi ljudje bodo morda silno presenečeni, če bodo slišali iz naših ust, da taka reakcija — čeprav pomeni veliko pustošenje in rušenje — sploh ni nobena revolucija. To je pravo izdajstvo revolucije!

Marksizem ni nikaka revolucija iz enostavnega razloga, ker izvira ravno tako iz individualističnega načela. Kakor se to čudno sliši — toda marksizem ni samo neposredno zgodovinsko, temveč tudi prirodno, logično in moralno nadaljevanje današnje družbe.

Kaj pa je potem revolucija? Revolucija je prekinjenje prirodnega razvoja. Toda marksizem tega ne pomeni. Nasprotno — on je najprirodnejši razvoj individualistične zmage v 18. stoletju. On izhaja iz današnjega reda, kot piščanec iz jajca. On se ne razlikuje od današnje materialistično-kapitalistično-demokratske družbe po vsebini, marveč samo po obsegu.

Današnja družba je materialistična. Marksizem je skrajno materialističen brez sramu, ker je v njem država edini kapitalist, edini delodajalec, edini gospodar — vse to pa je zopet v rokah ene stranke ali partije.

Današnja družba se v politiki naslanja na demokratska načela, da so vsi ljudje enaki in da je narod suveren. Marksizem bo na podlagi istih načel z železno logiko uknil vse svobode in vse pravice.

Če ostane — na vsak način — pri današnjih vladajočih družabnih odnosih, potem je prirodni izhod — marksizem.

Dobrohotni popravki, s katerimi bi posamezne buržoazne politične stranke hotele rešiti sedanje težkoče, ne da bi se pri tem dotaknile materialistično-kapitalistično-demokratske osnove družbe, ne samo ne morejo rešiti sedanjega neznoznega sta-

nja — marveč ga sigurno in naglo rinejo v marksizem, odnosno v njegovo praktično obliko boljšeizma.

Samo en način je, da ne krenemo tja. To je tista druga pot, tisti drugi izhod, za katerega se bori naš »Zbor«. Ta izhod je prava, velika in resnična revolucija. Ta revolucija ne zahteva na vsak način rušenja in kri, kot to zahteva boljšeizem — pa je vendar edina resnična revolucija, ker bo v osnovi sami zamenjala sedanji red.

Ona udarja v materialistično pojmovanje sveta.

Ona napada kapitalistični red družbe. Ona odstranjuje demokratsko zablodo politike.

Vse to dosega z veliko revolucijo, postavljajoč ljudsko edinico na njeno pravo, po prirodnem razvoju odrejeno mesto napram rodbini in naciji, upostavljajoč nadrejenost interesov nacije in rodbine nad interese edinice in odrejšajoč njen pravi duhovni odnos napram vesoljstvu.

Ker smo to spoznali, smo šli v avtoritativni režim, misleč, da je on tista moralna, politična in gospodarska revolucija, ki mora priti.

Izšli smo iz tega režima, ko smo videli, kakšen izmalichen smisel so mu dali »praktični« in »realni« politiki.

Izkazalo se je, da smo mi, čeprav so nas v svoji namišljeni »realnosti« smatrali nerealnimi — skupno z enakomiselnimi v resnici bili zelo realni.

Ker smo torej vedeli vse to, nismo vstopali niti v vse poznejše »praktične« in »realne« kombinacije od 3. septembra 1931 do 19. decembra 1934.

Izkazalo se je, da so bili zelo nerealni in nepraktični vsi tisti, ki so vstopali v te »praktične« in »realne« kombinacije.

Ker smo to vedeli, tudi nismo šli v kombinacijo B. Jevtića, čeprav je potegnil za seboj zelo veliko ljudi, ki so dotlej mislili kot mi.

Izkazalo se je, da mi »kruti doktrinarni« mnogo stvarnejše precenjujemo situacije, kot oni drugi.

Ker smo to vedeli, nismo mogli vstopiti niti v brezglavo kombinacijo Združene opozicije, od katere danes obstoja samo še ime in ko je tudi za male otroke že jasno, da so ti ostareli ljudje stvarno v resnici samo politični otroci.

In tu se ne bomo in ne moremo zmotiti.

Vse kombinacije, pa naj se ponašajo s kakršno koli poslovno praktično sposobnostjo, morajo pasti na tem izpitu — ker pozabljajo na globoko resnično, niti najmanj s teorijo navdahnjeno ljudsko modrost: »preko preče — naokolo bliže.«

Pri tem ne smemo pozabiti na neko izredno važno, tragično važno resnico.

Če pogleda človek ta lepi niz »praktičnih kombinacij« od 3. septembra 1931 do danes, bi si tedaj mogel misliti: pa naj se tako menjajo, menda bomo s temi zamenjavami vendar enkrat naleteli na nekaj dobrega...

Tak optimizem tu ni mogoč.

Narod ni mrtva stvarnost, čez katero bi seogle take razne kombinacije menjavati brez škode, pa bi končno pričakali pravo.

Narod je živ življenjski organizem, ki pod vplivom vseh teh kombinacij trpi in se spreminja na svojo neizmerno in večno škodo.

Ena za drugo so te »praktične realne« kombinacije ubijale živo duhovno odporno moč naroda. Ubijale so upanje, vero in ljubezen.

Vsaka predhodna kombinacija je našla boljše stanje, kot pa ga je sama zapustila svojim naslednici.

Največji greh, ki je enak najhujšemu grehu, za katerega ni odpuščanja, kot za greh proti svetemu Duhu — je zakrivila vsaka od teh »praktičnih in realnih« kombinacij: zmanjševala je ljudski in narodni moralni kapital, delala ga je slabšim, kot je.

Zato so tudi posledice vsake poznejše kombinacije težje od podedovanih posledic njene predhodnice. Zato je tudi greh vsake poznejše kombinacije napram večnim narodnim interesom večji od greha njene prednice. Zato imamo vedno manj časa, vedno manj moči, vedno manj sredstev za

Naš delavec ne sme biti hlapec židovstva!

Dne 5. julija 1843 je sklenil »Vrhovni svet framasonskega Velikega Orienta« v Bruslju, da iz sestavkov v vprašanju kapitala in dela, ki so mu bili predloženi na tej seji, sestavi nek »socialno anarhistični program«. Ta program naj bi framasoni vsega sveta podprli kot framasonski nauk na vse mogoče načine ter ga korak za korakom privedli v delo.

Vzrok, zakaj je ta program sploh nastal, so bile že takrat vidne posledice kapitalističnega izmozgavanja, kateremu je bilo izpostavljeno delavstvo po načelu ponudbe in povpraševanja v zvezi z drugim načelom: Po ceni proizvajati ter čim dražje mogoče prodajati.

Revolucionarno razpoloženje ter razburjenje, ki se je radi tega pojavilo med delavstvom, je grozilo, da se pretvori v nemire, katerih izhod in posledice bi bile nedogledne, — in ki bi lahko postale nevarne za vsejudovski sen po svetovni nadvladi židovskih denarnih mogotcev. Framasonstvo kot izraz židovskega stremljenja po svetovni nadoblasti in kot zastopnik kapitalističnih interesov je bilo postavljeno pred nalogo, ne samo da odstrani nevarnost, ki je pretela od ljudske nevolje lastnim vrstam, s tem da bi vzelo v svoje roke usmrteve tega gibanja in bi s spretnim vodstvom že vnaprej onemogočilo vsak uspeh, temveč da bi to gibanje izgradilo v organizacijo, ki bi obsegala ves svet in ki bi služila lastnemu vozu za priprego. Nalog, da podveže to gibanje, je dobil žid in framason, član anarhistične lože v Bruslju, Karl Marx-Mardochai, ki je s tem postal oficijelni ustanovitelj po njem imenovanega marksizma. Tako se je rodilo komunistično gibanje.

Vidimo iz vsega tega, da ni bil smisel zbiranja in organiziranja delavstva niti od vsega početka ne ta, da bi se položaj delavca izboljšal in da bi se mu ustvarilo boljše življenjske pogoje, temveč da je imelo namen s povdarjanjem pravic in s spretnim postopanjem najprej pridobiti zupanje delavstva in potem spraviti vodstvo taistega v zanesljive roke, da bi se ga lahko izgrlo v lastne svrhe.

Že od vsega začetka torej najdemo framasona in žida na čelu delavskega gibanja in vidimo kako sta v nadaljnjem poteku ta ista napravila iz delavstva orodje upora in nemira. Ogoljufan s tisočermi lažmi, poslušaj izmučeni delavec samo še vabljive besede svojih voditeljev, ki so mu pričarale pred oči najlepše fraze o splošnih človeških pravicah, svobodi in bratstvu, katerih pravi smisel pa je prišel do izraza leta 1897 na framasonskem kongresu v Baslu v sledečem sklepu:

Gojiti moramo upornega duha med delavci, kajti oni so tisti, katere bomo poslali na barikade. Istočasno pa moramo skrbeti za to, da ne bodo njihove zahteve nikdar izpolnjene, kajti mi potrebujemo njihovo nezadovoljstvo, da bomo krščansko družbo razrušili in čim prej ustvarili anarhijo.

Uboji zapeljani delavci in brezposelni, ki ste prišli v kremplje takim prijateljem! Služite jim samo za to, da pobirate kostanj

nove, ravno tako »realne in praktične« politike.

Premalo je ostalo neporabljene prediva za novo politično šarenje. Majhen je klobčič, na katerem sta zvita rezerva časa in moč naroda.

Vedno bližje smo tistemu usodnemu razpotju, o katerem smo skoro dve leti pisali, da se pojavlja pred vsakim narodom.

Naj se ne trošita čas in moč za jalove, v teh par letih tolikokrat ponavljane »kombinacije«.

Naj bi razumeli pravo stvarnost, preko katere prehajajo z mižečimi očmi.

Naj bi nihče ne skušal preiti preko železne logike dveh izhodov, od katerih samo pot »Zbora« čuva ljudske vrednote ter rešava probleme in nadloge sedanjosti!

iz žerjavice za mednarodnega žida. Zato se vam mora goditi slabo, ker to hočejo vaši voditelji, zato ne sme biti izpolnjena nobena vaša upravičena zahteva. Nihče od vaših židovskih voditeljev, noben framason ne misli pošteno z vami, nihče vam ne bo nikdar pošteno pomagal. Vi ste le njihova žrtve, ki nosite za nje kožo na prodaj. Da, mnogi izmed vas so že tako v oblasti teh vabljivih obljub, da ne verujejo več niti tistim, kateri jim govore resnico, ki jim hočejo pošteno in odkrito pomagati. Poglejte v Rusijo, Španijo in Francijo, — vaši tamošnji stanovski tovariši se ne bore proti kapitalizmu, kajti židovski kapitalisti in njihovi plemenski sodrugi, židovski delavski voditelji so njih vodje v borbi proti lastnemu ljudstvu. Largo Caballero je žid, v Belgiji taisto, vsi so židje in vsi so težki milijonarji brez izjeme. Židje, framasoni in drugi plačani izdajalci lastnega ljudstva so tisti, ki vodijo delavce za nos. Židje so po večini tovarnarji ali pa sede kot dobro plačani ravnatelji in strokovnjaki v pisarnah, so tihotapci in posredniki, ki bogate od znoja svojih delavcev. Za sinove našega naroda pa ni prostora med njimi. Židje so tisti, ki izmozgavajo delovno moč, njih pomočniki pa so framasoni, od židov kupljeni politiki in množica od židov in židovske požrešnosti zapeljanih kristjanov, ki v slepi sebičnosti roparsko izmozgavajo ljudstvo in državo.

Zato pa, pozor, delavci, pred vašimi sovražniki — židovstvom, framasonstvom, mardochoizmom in njihovimi hlapci »demokraciji«!

(»Erwache« — Petrovgrad.)

Miguel de Unamuno

»Slovenec« je posvetil v svojem »Kulturnem obzorniku« z dne 5. t. m. lep članek pravkar umrlemu španskemu pesniku, pisatelju, filozofu, teologu in politiku Miguelu de Unamunu. Ker tolmači »Slovenec« po svoje Unamunov izrek o »agoniji krščanstva«, bomo navedli tu dobesedno, kako pravi Unamuno:

»Čutim obenem do vere povzdignjeno politiko in do politike povzdignjeno vero, čutim agonijo Evrope, agonijo civilizacije, katero imenujemo krščansko civilizacijo.«

Unamuno je torej bil boj za lepše krščanstvo, ki ne bo do vere povzdignovalo politike, niti do politike vere, ki bo v dejanjih krščansko, ne pa v besedah! To pa najbrže »Slovenec« iz dovolj tehtnih vzrokov ne diši, zato je to previdno zamolčal.

NOV ZBOROVSKI LIST.

Izšel je nov štirinajstidnevnik »Vihor«, glavno glasilo Omladine Jug. Nar. pokreta »Zbora« v Splitu.

Celoletna naročnina je Din 24.—. Vsem našim tovarišem posebno pa omladincem priporočamo, da se naroče na list.

Uprava »Vihor«-ja se nahaja: Split, Masarykova 10, odgovorni urednik tov. Dinko Fabro.

Koalicije

Koalicija je združba različnih političnih strank v svrhu dosege istih političnih ciljev. Od prevrata dalje poznamo z malimi izjemami samo koalicijske vlade, sestavljene iz najrazličnejših političnih strank. — Kakšne cilje neki zasledujejo take koalicije? Človek bi mislil, da zasledujejo koristi volilcev, v sedanjih časih zlasti gospodarske koristi; pa bi se hudo motil.

Poglejmo samo Slovenijo! Tu ste bili dve stranki, katere smo poznali pod imeni liberalci in klerikalci, dočim socialisti, narodni socialisti, komunisti itd. niso prihajali drugače v poštev, kakor le v posameznih okrajih in občinah. Liberalci kakor tudi klerikalci so nastopali pod različnimi imeni kakor NNS, DS, SDS, SKS, JNS, SLS, kršč. socialisti, oboji pa tudi še poleg tega v posameznih krajih pod imenom gospodarskih strank.

Če pogledamo nazaj v našo narodno zgodovino, opazimo presenetljivo dejstvo, da so liberalci in klerikalci v eni točki konsekvantni, t. j., da ne gredo pod nikakimi pogoji skupaj, čeprav je gospodarski program obeh strank enak, čeprav se drže eni kakor drugi sistema liberalnega kapitalizma.

Kaj torej loči obe stranki? Edinole svetovno naziranje. Dočim so eni za svobodo duha in za versko strpnost, zastopajo drugi versko stališče in ne poznajo verske strpnosti. Ločijo jih pa tudi še osebe, kajti kdor se je zapisal enim, ne more več izhajati z drugimi. Osebnost sovraštvo igra tu velikansko vlogo. Sovraštvo med pristaši obeh strank je tako veliko, da si skušajo, kjer le morejo, eden drugemu škodovati in se medsebojno gospodarsko in družabno bojkotirajo. Sovraštvo med njimi je tako veliko, da ne pomni zgodovina, da bi se bili kdaj med seboj sporazumeli v prid naroda. V Avstriji smo bili težak boj, boj za obstanek z Nemci. In vendar se ni pripetilo nikdar, da bi se bili obe domači stranki kdaj zedinili proti Nemcem. Nasprotno, ena ali druga slovenskih strank je bila vedno z Nemci zvezana, tako da so bili le-ti vedno jezicek na tehtnici in ni bil noben ukrep, naperjen proti Nemcem, mogoč.

Enako postopanje vidimo pozneje v svobodni Jugoslaviji. Imenovani stranki sta se družili z vsemi možnimi strankami, tudi z domačimi Nemci in nemškutarji, samo nikdar se niste mogli odločiti v nobenem vprašanju za skupen nastop. Tako smo videli klerikalce kakor tudi liberalce v najlepši bratski slogi s socialisti in komunisti, s pravoslavniimi, protestanti in mohamedanci, samo nikdar ne s svojimi rojaki doma. Ravno v zadnjem času snujejo naši liberalci skupno s socialisti, komunisti itd. nekako ljudsko fronto, čeprav so si v temeljnih točkah diametralno nasprotni, tako zlasti v vprašanju zasebne lastnine, zakonskega prava itd.

Odkod to principiarno nasprotovanje? Ali so interesi liberalnega kmeta, delavca, obrtnika in trgovca toli različni od interesov njih klerikalnih stanovskih tovarišev? Ali gre klerikalnemu kmetu pšenica bolje v klasje kot liberalnemu, ali temu grozdje drugače zori kot onemu? Ali si želi klerikalni delavec daljši delovni čas in manjšo mezdo, kakor liberalen?

Če se naši klerikalci lahko vežejo v Beogradu s framazoni, drugoverci in doma celo z najbolj protiversko stranko s komunisti, ali se ne bi mogli s katoliškimi rojaki istega plemena, ki propagirajo svobodo duha in versko strpnost, sporazumeti vsaj za sodelovanje v gospodarskih vprašanjih, ki so tako pereča?

Da, da! Saj ravno ta medsebojni boj daje navidezno enim in drugim pravico do obstoja. Čim bi kdo ljudstvo prepričal, da tak medsebojni boj samo upropašča narodno imovino in samo škoduje narodnemu gospodarstvu, je takoj konec obeh strank. Dokler pa lahko svojim volilcem prikazujejo, da je najvažnejše za Slovence in državo, da se klerikalce oziroma liberalce v Sloveniji pokončava in gospodarsko upropašča, lahko eni kakor tudi drugi mirno spe.

Dokler ljudje ne spoznajo, da tvorijo vsa posamezna gospodarstva kot nerazdružna enota naše narodno gospodarstvo, toliko časa se bodo šli še lahko brez skrbi liberalce in klerikalce. Ker je pa od prispelja posameznih gospodarstev in podjetij odvisna višina stopnje vse celote, in se vsako propadanje posameznih članov te enote neizbežno izraža v končnem rezultatu, v splošni sliki našega narodnega gospodarstva, so se začele končno vendar posameznikom odpirati oči in so se naveličali boja, ki vrednote naroda samo uničuje.

Kakor smo že večkrat poudarjali, tvorijo vsi prebivalci enega ozemlja, ki je politično enotno, z vso svojo imovino, z vsemi svojimi podjetji in vsem svojim delom gospodarsko enoto. Čim bolje se posameznim članom te enote godi, tem boljše je narodno gospodarstvo. Posameznih članov te enote se pa ne more oškodovati, ne da bi pri tem celota trpela, kajti posamezniki so med seboj tako tesno povezani kakor najmanjši delci vode. Zato čutijo vsak udarec po posamezniku vsi drugi, čeprav niso bili direktno prizadeti, tudi v večji ali manjši meri.

Tako smo opozarjali svoj čas na kvarne posledice pretirane štednje in se je tudi v resnici pokazalo, da so znižanje delavskih mezd, uradniških plač itd. bridko občutili ne samo kmetje, marveč tudi obrtniki in trgovci, pa tudi svobodni poklici.

Ali je mogoče, da tega naše politične stranke ne bi uvedele? Na vodilnih mestih sede možje, ki se bavijo samo s »čisto politiko«, t. j. borijo se izključno le za oblast. Ta boj za oblast je pa tako oster, da konzumira vse moči in da ne preostane prav nič za ono, kar je vsem skupno in najvažnejše, za gospodarsko udejstvovanje. Ker pa gre boj samo za oblast, po večini ne pridejo gospodarstveniki in pridobitniki sploh do vodilnih mest, ker ta so vsa rezervirana za spletkarje in ruvarje.

Je v politiki prav tako kakor v denarstvu. V prometu izpodriva slab denar dobrega. Slabi, brezobzirni ljudje izpodrivajo poštene in razumne. Zato se je pa vzdignil proti »Zboru«, ki hoče odstraniti iz javnega življenja »čiste politike«, tak vihar in nas psujejo s fašisti in komunisti. Boje se pač, da bi se narodu odprle oči in da bi z našimi političnimi strankami pomedel in jih treščil v koš pozabljenja, kamor že davno spadajo!

K. F.

Samogovor pred ogledalom

Prišel je človek po prekrokanj noči domov. Po glavi mu je šumelo, po sencih tolklo, po želodcu se je preobračalo. Oglašati se je začel maček. Pa je zagledal človek z mačkom samega sebe v ogledalu. Zrl je človek v tistega človeka v ogledalu. Menil je, da vidi tistega, ki je delal vso noč neumnosti, sam pa, da je ne samo čisto nedolžen pri tem, temveč celo opravičen, da dela tistemu drugemu očitke. Spregovorila je glasno vest in govorila z njim v ogledalu.

»Poglej se samo, kako izgledaš,« je vpil človek na tistega v ogledalu. »Ali te ni sram? Ti ugledna osebnost, ki uživaš spoštovanje vse svoje okolice, pogledj, kako v resnici izgledaš! Ti, ki te drugi časte, hvalijo tvoje vrline in sposobnosti, pogledj se sedaj, kar pogledj se!...«

»Slovenec« pa ima dne 29. dec. 1936 v svojem uvodniku tudi nekak pogovor pred ogledalom — s samim seboj. »Poglej se samo, kako izgledaš,« vpije »Slovenec« na tistega v ogledalu, pa pravi dobesedno:

»Naš kmet je brez denarja, se ne more niti zadolžiti, ker je kmečkiki kredit sploh

ubit, zadruga pa skoro na tleh in velik del našega kmečkikega ljudstva nima niti za sol in žveplenke pa za obleko!«

Kar pogledj se, »Slovenček!«

Ob petomajskih volitvah je prišel iz Kopitarjeve ulice »befel« (ki so ga prav radi prežvekovali tudi v nekem listu »Slovenija«), da bi bilo prav priporočljivo, če bi hotel biti kdorkoli v Sloveniji »slovenska vest«, na katero bi se Slovenci ozirali ali pa tudi ne. Ta vest namreč ne bi smela nikdar niti pomisliti na kakšno politično moč, kajti sicer bi se pač morali Slovenci ozirati nanjo, temveč naj bi bila samo nekak neomadeževan glas vpijočega v puščavi, ki bi radi lepšega vpil po puščavi, ne da bi koga sploh dejansko motil pri njegovih lumparijah. Na priliko taka naj bi bila, kot pri tistem gospodarju, ki je imel tako imenitno zdresiranega cucka, da mu je kar zaklical: »Prideš sem ali ne!« — pa je že kuža pritekel ali pa tudi — ne.

Razni strahovi so se takrat pojavili v slovenski deželi in golobčki so raznašali oznanilo o — »slovenski vesti«. Po kresni noči tistega leta so ta oznanila naenkrat

utihnila, toda »slovenska vest« se je vendar začela kmalu zares oglašati. Vselila se je v precej drugačni obliki, kot je bilo prvotno mišljeno, v samega »Slovenca«, kjer se podpisuje z »drin« ali pa tudi ne, in sam »Slovenec« jo poslušaj, ali pa tudi ne. Navadno ne. Lepo je pa le, da se je izpolnila

»Slovenčeva« in »Slovenijina« vroča želja, da smo dobili toli pričakovano novo specialiteto »slovensko vest«, tako, da nam ne more res nihče očitati, da smo v Sloveniji brez vesti. Prav pa je tudi, da se vest oglašaj pri — grešnikih...
»Tu se špeglaj, grešna duša...«

»Čas dela za nas!«

Čital sem novoletno voščilo in med voščilom tudi verz:

Leto pride, leto zgine, svet in vse se spremeni, le ljubezen, ta ne mine, ki v srcu zate mi gori.

Res: leto pride, leto zgine, svet in vse se spremeni! Svet se hitro spreminja. Tudi razmere na Koroškem se hitro spreminjajo, pa žalibog: v našo škodo! Na Koroškem prav lahko najdete družine, v katerih stari oče in stara mati ali ded ali babica ne razumeta nemško in govorita samo slovensko, vnuki pa nočejo več slovensko govoriti!

Slovenski Korotan je bil okrog l. 1880, torej pred dobrim pol stoletjem še trdo slovenski. Redki so bili, ki so znali med Slovenci nemško. Če se je naselil Nемец med Slovenci, se je moral naučiti slovensko in se je v resnici tudi naučil. In če je prišel Nемец po opravkih, kupčijskih ali kakršnihkoli, med Slovence, si je moral vzeti tolmača, da se je mogel sporazumeti z ljudmi. Danes se Nemcu ni treba več naučiti slovensko, če se naseli med Slovenci v Slov. Korotanu in ni mu treba vzeti tolmača, če pride po opravkih mednje. Kajti nemška šola je ubila ljudem toliko nemščine v glavo, da se brez težave morejo v pogovoru posluževati nemščine, vsaj, kar je mlajšega rodu. Kajti na Koroškem velja: »Zweck der Schule ist, dass die Kinder deutsch lernen« — (namen šole je, da se otroci učijo nemško). — Da, to je v Slov. Korotanu glavni namen šole! Zato začnejo na Koroškem slovenskega otroka takoj pitati z nemščino, ko vstopi v šolo. Pomenčiti slovenskega otroka, to je prvi in glavni namen šole na Koroškem!

Na Koroškem je navada, da zadnji šolski dan pred božičem otrokom v šoli napravijo božičnico. Postavijo božično drevesce in razdele darila. Darila je poslalo šolsko društvo »Südmark« (»Schulverein«, »Südmark«). Vsak otrok dobi nekaj, če drugega ne, pa svinčnik ali zvezek. Učitelji naslovi na otroke govor — pa samo v nemškem jeziku. Manjši otroci ga sicer še ne razumejo, a nič za to, cela božičnica je strogo nemška prireditelj in se slovensčina sploh smatra v teh krogih za manjvredno. In končno: naj dobe tudi mali otroci, če

tudi še ne razumejo nemško, vtis, da je le nemško imenitno, slovensko pa manjvredno! In potem zapoje otroci božično pesem in deklamirajo. Ponekod napravijo tudi božično igro: otroci predstavljajo betlehemsko družino in pastirje ali pa sv. tri kralje. A vse je samo nemško: deklamacije, igra in petje! Otroci pojo: »Stille Nacht, heilige Nacht« in še katero. Prav lahko se zgodi, da sliši v tem času slovenske otroke, idočje iz šole, peti pesem: »Stille Nacht, heilige Nacht.«

Tako delajo na Koroškem! Ropajo nam duše naših otrok! Slovenske otroke vzgajajo za Nemce! Tih in neslišno, brez hruma in šuma se dežela ponemčuje. In materinski narod zunaj Koroške o vsem tem malo ali nič ne vé! In vendar se vrši velika žaloigra: vrši se umiranje slovenskega naroda na Koroškem! Vrši se velik zločin: Silnejši narod si asimilira šibkejšega. Slovenski narod na Koroškem tone v nemškem morju. Nemcem se ne mudi k rešitvi koroškega vprašanja. Čas dela za nje. Slovensko mladino vzgajajo nemško in tako mora priti čas, ko bo ves narod nemški. Zato se Nemcem ne mudi, čim dalje traja to »reševanje« koroškega vprašanja, tem bolje!

Dva Nemca sta se vozila po železnici ob severnem obrežju Vrbskega jezera. Pa je rekel eden drugemu: »Poglej, pred kratkim je bilo tukaj še vse slovensko, zdaj je nemško. Čas dela za nas!«

Toda slovenskemu narodu ne more biti vse eno, kako se ponemčuje ta lepa slovenska zemlja! Kajti vsa slovenska zemlja in ves slovenski narod tvorita organsko celoto. Predolgo že je narod brezbržno gledal, kako se mu potujčuje prelepa njegova zemlja ob periferijah narodnega ozemlja.

Narod, zavedaj se, kaj pomeni, če koroški Nемец pravi: »Čas dela za nas!« To pomeni: Slovenska zemlja in slovenski rod na Koroškem toneta v nemškem morju! In če bo to šlo tako naprej, bo nujno prišel čas, ko se bo reklo: Izumrli so Slovenci na Koroškem! Kdor je Slovenec, mu ne more biti vse eno, če pomisli, kako umira slovenski narod med Gosposveto in Karavankami!

Korotanec.

Režijski stroški in davki

Ob sklepu letnega računa si je vsako podjetje na jasnem, koliko denarnega (poslovnega) prometa je v pretečenem letu opravilo, koliko je izdalo za surovine, koliko je plačalo delavstvu, koliko na račun socialnih dajatev, koliko za režijske stroške in koliko je imelo čistega dobička, od katerega je treba plačevati državni davek in razne posredne davščine.

Važen režijski strošek so izdatki za popravilo strojev, dalje izdatek za kurivo in mažo istih. Vse te stroške za vzdrževanje mrtvega stroja si podjetnik skrbno izračuna, ker ve, da sme iste odbiti od kosmatega dohodka, da so torej isti prosti državnega davka in raznih doklad. Da pa je ta izdatek od kosmatega dohodka odštet in prost davka, je samoobsebi razumljivo in tudi popolnoma pravično.

Zato bi bilo še bolj razumljivo in pravično, če bi se od kosmatega dohodka tudi vsake žive delovne sile (človeka), odbilo vse stroške, ki so potrebni za vzdrževanje iste. Za nekatere stanove je eksistenčni minimum že predviden, za druge spet ne. Premnogi pa, za katere bi naj eksistenčni minimum veljal, tega vsled nizke plače, ali vsled brezposelnosti ne dosežejo. To je velika socialna krivica, ki se more goditi le v državah z gnilo demokracijo. Po božji podobi ustvarjen trpin zastonj čaka, da merodajni to krivico popravi. Čakanje je že brezkončno. Čakajoči že škripljejo z zobmi, ker ne morejo s sestradanimi družinami vred živiti v zemljo. Veleblagorodni, velezaslužni, velespoštovani, velečlovekoljubni pa ne slišijo tega škripanja z zobmi, ne vidijo bede mas. Umaknili so se v salone, da pri preobložnih mizah in ob zvokih muzike pozabijo, da so na svetu tudi revni ljudje, ki pa so tudi ljudje in ki bi po človeško mišljeno

morali kot ljudje živeti, če se hoče od njih pričakovati, da ostanejo ljudje. Prvi kakor drugi pa čakajo, da razmere uredi — država Zbora... J. J. Č.

Mozaik

Oni že vedo, kaj delajo...

Novoletna številka zagrebških »Kopriv« ima interesantno naslovno stran: V ozadiju je ura, ki kaže 12. Pod uro stoji stara, predpotopno oblečena ženica, ki drži v rokah cunjasto oblačilo z napisom »Spoznaj se«. Stara ženica (ki predstavlja staro leto 1936) ponuja oblačilo brhkemu dekletu v levičarsko rdeči, mnogo prekratki toaleti. Dekle (ki predstavlja novo leto 1937) jaha dokaj nespodobno na debeli svinji, katera ima na vratu privezane šampanjske steklenice. Pod sliko je zabeležen sledeči pogovor:

»Stara godina: Evo, predajem ti u nasledstvo i svoju najvrijedniju haljinu...«

Nova godina: Šta će meni mladaj ta staromodna, pa još i zlo skrojena haljina...«

Tako prorokujejo zagrebške »Koprive«. Hrvati že vedo, kako bo — saj so centralne figure svojega svetovnoslovenskega hrvatskega vprašanja...

»Slovenskim« marksistom v album.

Često slišiš od naših marksistov frazo: »Sem marksist tudi zato, ker ga je srejala slovenska Rusija. Tudi jaz sem Slovenec.«

Takim Slovanom je odlično prerokoval F. Engels, sodelavec Marxa z besedami: »Če se vname Avstrija, bodo prišli Slovani pod revolucionarni terorizem Nemcev in Madžarov — nikakor pa ne bodo dosegli (kakor si domišljajo) osvoboditve vseh narodov, ki še ječijo v suženstvu avstrijskega žezla.«

(Iz »Vihor«, Split.)

Novi »Vihor«

V Splitu je pričel izhajati nov štirinajst-dnevnik i. s. »Vihor« kot glavno glasilo omladine »Zbora«. Pozdravljamo novega tovariša, ki bo v kršni Dalmaciji oznanjal glas jugoslovanske mladine v smislu velike in odrešilne ideologije »Zbora« in budil srca k delu za rešitev in srečo Jugoslavije. Zato prinašamo v celoti uvodnik njegove prve številke, ki je plamteč izraz navdušenja naše zborovske mladine.

»Bili so vetrovi tudi že pred vojno; toda ti vetrovi in oblaki niso imeli take sile in intenzivnosti in niso trajali tako dolgo. Danes pa se ves svet maje v temeljih. Nova doba se odpira pred vami...«

(Tovariš Dim. Ljotić na zboru v Splitu 26. aprila 1936.)

»V tistem času, ko je po našem nacionalnem telesu gazilo divje kopito avstro-ogrsko hidre in so kremplji črnega orla trgali meso iz njega —

— ko so dušljive kazemate od Celovca do Zadra in od Gorice do Mitrovice bile polne najboljših sinov naše Nacije, obsolenih zato, ker so bili živi — ko je ves tisti del Jugoslovanske Nacije v okviru »preljane monarhijske« bil odlikovan z dvema čarobnima črkama »p. v.« —

— ko so prepotentni zvoki »cesarske pesmi« in »večna bode Avstrija« odmevali po zemlji sužnjev; ko so poleg le-teh zveneli otožni akordi žalujke »Popuhnul je tih vetar«, ki so prevzemali narodno dušo s črno resignacijo za »odnešeno Marino krono« —

— ko je utihnil krik preganjanj in je nastala grobna tišina, zlo obetajoč molk — kot predznak Viharja —

— se je dvignil, je završal in zagrmel Vihar —

— da podira, prebuja razpihuje, užiga, dviga in vrača:

podira stoletno tiranijo, prebuja potrte duše, razpihuje pleve servilnosti in hlapčevstva, užiga uporne duhove, dviga obupane, vrača Marino krono.

Na vseh koncih politično in nacionalno tlačene Domovine se je dvignil Nacionalistični Vihar Podiranja, Oslobojenja in Zedinjevanja.

V njegovem epicentru, v Primorju, v Splitu je vstal njegov list »Ujedinjenje«; odtod se je širil njegov val z ogromno silo. Spličan Vladimir Čerina prične v Zagrebu izdajati borbena mladinska nacionalistična revija »Val« (prvo te vrste na našem jugu) že leta 1911, pred Balkansko vojno; pol leta pred začetkom svetovne vojne je dal isti avtor isti reviji novo ime »Vihor«.

Val tega Viharja je vzvaloval vse naše ozemlje in dijaške naselbine izven etno-

grafske mej naše zemlje, v Pragi in na Dunaju. V Pragi je vzniknil list »Jugoslavija« (1. aprila 1914), v Zagrebu »Narodno Jedinstvo« in »Nova riječ«, v Ljubljani »Preporod«, v Šibeniku »Naprednjak«, v Splitu »Zastava«, na Reki »Književne novosti« itd. Sprožili so se samokresi na eksponente dunajsko-peštanske vlade (v Zagrebu so jih imenovali »hrvatske bane«, v Sarajevu pa državne namestnike).

Vihar je podrl, je prebudil, je razpihal, je užgal, je dvignil in vrnil!

Prinesel je Marino krono — JUGOSLAVIJO!

Ob času pa, ko je naš narod plaval v navdušenju, razvijal svoje zastave, obsute s cvetjem — tedaj pa so se po naši zemlji razkropili agenti tajnih sil in razni »patrioti«, ki so takoj hoteli vnovčiti vojne »zasluge«.

Vse je delalo z ene strani pod videzom samaritanstva, hitre pomoči, obnove zemlje, posojil, tradicionalnega prijateljstva, solidarnosti tako v vojni, kot v miru — z druge strani pa iz stališča znanstvenega raziskovanja vojnih zaslug, patriotizma itd. Toda naša zemlja je postajala iz dneva v dan vse siromašnejša, vedno bolj oropana, zasužnjena in pritiskana.

Naš narod tega ni videl, oči so mu bile zastrte z zastavami, ušesa gluha od strankarskih laži, duše zastrupljene z mržnjo do brata.

Zaradi drevja naš narod ni videl gozda! Namesto, da bi s skupnimi silami udarili po skupnem sovražniku, da bi udarili po mednarodnih tajnih silah, po mednarodnem izkoriščevalnem kapitalu — smo se borili med seboj in prelivali bratsko kri. Naša narodna energija se je trošila v bakljadah, v prenašanju zastav, v vzklikih in v medsebojnem obračunavanju.

In še danes nas uničujeta mržnja in nesloga. Toda kapitalistični moloh, dvojniki nenasitnega imperialističnega malika mamona se je s podporo mračnih mednarodnih »bratstev« ugnezdil v naš narodni organizem, da mu izplije kri.

Toda naš narod tega ne vidi... Ne sliši... Zaradi zastav, pesmi in mržnje...

Nastala je tišina, usodna tišina, polna zlih slutenj. Tišina — predznak Viharja.

Završalo je. Njegov naval je prvi napovedal veliki sin naše Nacije, vitez brez strahu in hibe — naš voditelj Dimitrije Ljotić.

Danes že divja, tuli in razsaja z vso silo ta Vihar, vihar rušenja, podiranja, oslobojevanja in zedinjevanja:

vihar rušenja nepravilnega demokratičnega kapitalističnega reda;

vihar podiranja zločinstva, korupcije, nezakonitosti in krivice;

vihar oslobojenja iz gospodarske sužnosti in duševnega mraku;

vihar zedinjenja vseh živih narodnih delov v močan in edinstveni narodni organizem.

Nov Vihar se je dvignil v naši zemlji; čeprav je v vzročni zvezi s splošnim svetovnim viharjem, katerega je sprožilo novo razdobje v zgodovini človeštva, povzročeno po svetovni vojni — on je naš Narodni Jugoslovanski Vihar, ki pa je tudi odmev predvojne viharja, kateri nam je dal nacionalno politično svobodo. Ta novi Vihar pa nam mora prinesiti socialno, gospodarsko in duševno osvoboditev.

Nevarne enotne cene

Pod tem naslovom prinaša »Prager Tagblatt« z dne 3. t. m. uvodnik, ki velja prav tako za Ljubljano kakor za Prago, kjer je bil napisan. Zato ga prinašamo tudi mi v izvlečku.

»Pod mržnjo srednjega stanu, kateremu je bil resno ogrožen obstoj, se je zrušila že za Brüninga votla nemška demokracija. Obup se sprosteva nepremišljeno, celo absurdno in obup je tudi usoda trgovca, ki vidi, da mu njegova podedovana ali z lastno sposobnostjo pridobljena trgovina propada iz edinega vzroka, ker se nahaja v njeni bližini veleblagovnica (n. pr. »Tata«, op. prev.) ali prodajalna z enotnimi cenami (n. pr. »Bata« ali »Tivar«, op. prev.) Taka velepodjetja razširjajo poslovno sušo s skoro elementarno nujnostjo. Kdor se vživi v dušo trgovca, ki je brez lastne krivde prišel v tak smrtonosen obroč in vidi, kako mu stranka za stranko (kaj vse ga je stalo, da si jih je pridobil in koliko ga stane na kreditu še vedno marsikatera) uhaja v prodajalnice z enotnimi cenami, kdor opazuje brezupnost, v kateri se znajde trgovec, ki je izročil taki konkurenci, na milost in nemilost — ta si bo v bodoče prihranil zmoto, da bi mislil, da je samo dobesedni proletarec zmožen revolucionarne energije. Strah pred konkurzom, ki še vedno predstavlja za poštenega trgovca najhujši strah, zradikalizira tudi najmirnejšega ter je večinoma samo vprašanje slučaja (ali slučajne veroizpovedi), če postane ogroženi trgovec in obrtnik ali komunist ali nacionalist. Zradikaliziranje uprtaščenih trgovcev in njihovih nameščencev gre lahko še dalje: v Micheletovi izčrpani »Zgodovini francoske revolucije« bemo, da niso bili najbolj divji »septembri-seuri«, ki so ujetnike klali, ali brezposelni, niti ne proletarci — temveč mali obrtniki in trgovci, ki so bili od bogatih davčnih zakupnikov-milijonarjev potisnjeni na rob propasti s tem na rob blaznosti.

Prodajalnice z enotnimi cenami in veleblagovnice — Čehoslovaška ima na srečo samo prve — (Jugoslavija na srečo oboje, op. prev.) se neupravičeno sklicujejo na demokratično svobodo. Brez ozira namreč

Novi »Vihor« je glasnik nove nacionalne in socialne revolucije, ki naj nam prinese obnovljeno organsko državo z družno-stanovsko ureditvijo in z gospodarstvom po načrtu. Ta nova država bo

država reda, dela, pravice in blagostanja!

Naj bi val novega Viharja objel duhove vse naše Mladine širom naše prostrane Domovine!

Naj živi naš neumorni voditelj Dimitrije Ljotić!

Naj živi naše Jugoslovansko ljudsko gibanje »Zbor«!

na to, da so njih žrtve izgubljene za demokracijo, ne bi smela prava demokratična svoboda nikakor dajati posamezniku pravice, da bi brezobzirno bogatel. (Pobožna želja, op. prev.)

Dalje se sklicujejo prodajalnice z enotnimi cenami na to, da velja ves odpor detajlistov prav za prav le pocenitvi blaga. To odgovarja le deloma resnici. Odpor poštenega trgovca velja tudi degradaciji poslovnih običajev in okusa pri hitri sejmiski odpravi strank v masah, ki ogroža ne samo obstoj, temveč tudi dobro staro tradicijo trgovca na drobno. Kar pa se tiče cenovnosti: Jasneje, kot kupec na brzino, spozna trgovec, ki opazuje, da velja ta cenovnost le za nekatere, ne preveč važne vrste blaga, ki služijo strankam za vabo, medtem ko niso druge vrste blaga, katere kupi stranka iz komoditete v isti trgovini, nič cenejše, kot v specialni trgovini. Tretji argument, ki ga zelo često navajajo v takih trgovinah, je njihova samohvala, da predstavljajo »moderen« način obrata, da se taki veleobrati uveljavljajo povsod, posebno pa v tako modernih Združenih ameriških državah, pa da se morajo mali trgovci temu pač prilagoditi. Ta trditev predstavlja — ne ravno nehoté — mešanje pojmov proizvodnje in trgovine. Medtem ko je res, da je proizvodnja v veleobratih racionalnejša in zato »modernejša«, ne odgovarja to resnici pri trgovini, kjer nikakor ni dopustno, da bi neproduktivni trgovec s prodajo v masi potiskal producentu cene in s tem mezde delavcev navzdol, pa da bi na ta način z velikim prometom vlekli koristi kot trgovski posrednik.

Na podlagi vsega tega zahteva »Prager Tagblatt« zakon, ki bi končno veljavno prepovedal take oblike trgovine in obenem onemogočil, da bi se pojavile nove v kakšni bolj prikriti obliki. Bo pač vedel »Prager Tagblatt«, da take zahteve kaj zaležejo — na Čehoslovaškem.

Širite „Zbor“!

G. Papini:

Benrubijeve ideje

Ženeva, 30. jul. 1936.

V nekaterih dnevnikih sem objavil sledeči oglas: »Iščem tajnika poliglota, filozofa, neoženjenega, strplivega, ki se rad potepa po svetu. Predstavi naj se do 20. julija v hotelu »Mon Repos« ob 10. uri zvečer.« — Ker že nekaj časa trpim na nespečnosti, bi mi izpit kandidata pomagal prebiti noč. Prišlo jih je 63. Od njih je bilo 47 židov. Izbral sem nekega žida, tistega, ki se mi je zdel najinteligentnejši od vseh.

Doktor Benrubi ima vse kvalitete, katere sem zahteval, pa še nekaj drugih, na katere nisem niti mislil. Je majhen mladenič inteligentnega obraza, malo ukrivljenih ramen, upadlega lica, poglubljenih oči, malo sivih las, s kožo gobasto zelene barve, podobne močvirju. Rojen je na Poljskem, prve študije je dovršil v Rigi, doktoriral je iz filozofije v Jeni, iz moderne filologije pa v Parizu, proučeval je v Barceloni in v Curihi. Izgleda zelo siromašno, obuja vtis psa, ki se boji batin, pa se vendar zaveda, da je koristen. V razgovoru sem ga vprašal, zakaj so židje kljub svoji inteligenci tako plašni.

»Plašni? Mislite reči najbrž v smislu fizične hrabrosti, materialne bestialnosti? Toda z ozirom na spiritualnost so židje ne samo hrabri, temveč celo drzni. Nikdar niso bili heroji na barbarski način, mislim celo na čase Davida; toda prvi med vsemi narodi so uvideli, da je prava človekova vrednost v vežbanju duha, ne pa v ubijanju sebi podobnih bitij.

Dalje: po razkropitvi so bili židje vedno brez države, brez vlade, brez vojske — razsute skupinice v množicah tujcev, ki so jih sovražili. Kako naj bi se v njih razvil heroizem križarjev in kondotierjev? Da bi jih ne izkoreninili, so tudi oni morali poiskati svoj način obrambe. Židje ne ljubijo denarja. Tri četrtine njihove literature — od preroka do danes — so polne glorificiranja siromašnih. Toda — ljudje se uničujejo z železom ali pa se kupujejo z zlatom. Ker jim ni bila mogoča uporaba železa, so se židje zavarovali z zlatom — z najestetičnejšo in najokretnejšo kovino. Forinti so bili njihova kopja, dukati njihove sablje, šterlingi njihovi samokresi, dolarji njihove mitraljeze — sama orožja, ki niso bila vedno učinkovita, toda so postajala vedno močnejša iz veka v vek.

Efekt razvoja, povzročena po civilizaciji, je napravil žide za legitimne branilce kapitalizma; tako so židje po krivdi moralne dekadence Evrope postali gospodarji sveta — proti svojemu lastnemu nagljenju in proti svoji volji. Najprej so jih prisilili, da so obogateli; nato so proglasili, da pomeni bogastvo več kot vsaka druga stvar. Po volji svojih sovražnikov je postal svetopisemski siromak in ujetnik Ghetta — gospodar vseh siromakov in bogatinov.

Tisto, kar je bilo preje orožje obrambe, je s časom postalo inštrument maščevanja. Po mojem mnenju je inteligenca močnejša od zlata. Na kak način bi se ogo-

ljufani in opljuvani žid mogel maščevati nad svojimi sovražniki? Pač s poniževanjem, uničevanjem, demaskiranjem in razkranjanjem idealov nežidov — torej z uničevanjem vrednot, na katerih — kakor pravijo — počiva krščanstvo. In res: če pogledate dobro sto let nazaj, ni židovska inteligenca delala ničesar drugega, kot dušila, razgaljala in blatila vašo najsveteljšo verozanja, tiste stebre, ki so nosili zgradbo vašega mišljenja. Odkar so židje mogli svobodno pisati, grozi vašim duhovnim stebrom nevarnost, da se podro.

Nemški romantizem je ustvaril idealizem in rehabilitiral katolicizem — pa pride majhen židek iz Düsseldorfa, z imenom Heine in se roga romantikom idealistom in katolikom s svojim veseljem in zlobnim genijem.

Ljudje so vedno verovali, da so politika morala, religija in umetnost prave manifestacije duha, ki nimajo nobene zveze z žepom in želodcem. Pa pride zopet žid iz Trier-ja, Marx in dokazuje, da izvirajo vse te najidealnejše stvari iz posvetnega in gnojnega dela nizkotne ekonomije.

Vsi si predstavljajo genija kot neko božansko bitje, delinkventa pa kot neki monstrum — pa pride žid iz Verone, Lombroso in vam otipljivo dokaže, da je genij sokrivi epileptik, delinkventi pa da niso drugega, kot naši predniki, t. j. naši sorodniki po mesu.

Koncem 19. stoletja si domišlja Evropa Tolstega, Ibsena, Nietzsche-ja in Verlaine-ja, da živi v veliki dobi človečanstva; že prihaja iz Budimpešte Max Nordan in tolmači, da so vaši slavni pesniki in pisatelji samo degeneriranci in da je vsa vaša civilizacija osnovana samo na laži.

Vsaki od nas je v bistvu prepričan, da je normalen in moralen človek — pa se naenkrat pojavi moravski žid Sigmund Freud in konstatira, da je v najplemenitejšem in najodličnejšem gentlemanu skrit razvrtač, krvosramnik ali potencirani zločinec.

Od časov »dvorov ljubezni« in sladkega novega sloga smo se navadili, da smatramo žene za idol, za nekako posodo dovršenosti — pa se vmeša dunajski žid Weininger ter znanstveno in dialektično dokazuje, da je žena odvratno in prostaško bitje, brezno podlosti in inferiornosti.

Intelektualci, filozofi in ostali ljudje so vedno mislili, da je inteligenca edino sredstvo za dosego resnice, največje slave človeka — že vstane pariški žid Bergson ter ruši s subtilnimi in genialnimi analizami primat intelekta, podira milenijsko zgradbo platonizma ter zaključuje, da koncipirajoča misel ni sposobna doseči realnosti.

Skoro vsi ljudje so smatrali religije kot krasne kolaboracije Boga in največjega duha človekovega. Toda glej — žid Salomon Reinach iz St. Germaine v Laye skuša dokazati, da so religije samo ostanki starih tabu — sistemov prepovedi in nedotakljivosti z raznimi ideološkimi nadstrukturami.

Mislili smo, da živimo v solidnem vesoljstvu, urejenem na temelju enega časa v enem prostoru, ki sta odrejena in absolutna — že se pojavlja žid Einstein iz Ulma, ugotavljajoč, da sta čas in prostor ena in ista stvar, da absolutnega prostora ali absolutnega časa ni — da je vse osnovano na relativnosti in da je zgradba stare fizike, ponosa moderne znanosti, zrušena.

Babilonska zmešnjava

1.

Še vedno veljajo določila naše ustave, ki pravijo, da so srbski, hrvatski in slovenski jezik — enakopravni.

2.

»Kaj pa ti iščejo med Slovenci?« je ogorčeno vpraševal »Slovenec«, ko je od nekje dobil »nezaslišano« vest, da nameravata na sestanku »Zbora« v Celju govoriti tudi dva tovariša iz Zagreba (v resnici je bil samo eden). Gospodje, ki stoje za njim, so celo dosegli, da je bilo tov. dr. Koreniču na sestanku prepovedano govoriti iz edinega razloga, ker je po rodu Hrvat iz Zagreba.

3.

Na letošnjem občnem zboru »Društva slušateljev juridične fakultete« je bil s strani akademikov, ki jemljejo krščanstvo v zakup, vložen predlog, naj DSJF poskrbi na merodajnih mestih, da se v pravnem jeziku za točnejšo opredelitev besed, ki so v slovenščini same nejasne, v bodoče poleg slovenskih ne bodo uporabljale srbohrvatske besede, ampak latinske. N. pr. ne več: zakon (brak), ampak: zakon (matrimonium) itd. Svoj predlog utemeljujejo z zanimivo ugotovitvijo, »da nam je srbohrvatski jezik sumljivo nevaren«.

4.

Mestni odbor JRZ pošilja po Ljubljani ganljiva vabila, v katerih poziva, kar leze

inu gre, naj »v okrilju JRZ tvorno sodeluje pri politični, gospodarski in socialni obnovi pod vodstvom našega slovenskega narodnega voditelja g. dr. Antona Korošca.«

5.

— — — — —

6.

»Slovenec« z dne 3. jan. 1938 govori v uvodniku o radijskem govoru g. dr. Ant. Korošca in povdarja potrebo po »najtesnejšem in kar moč prijateljskem sodelovanju s Hrvati« (glej tčk. 2).

Zaključek.

Če pri vseh teh besedah in dejanjih zama in iščemo doslednosti, se nočemo s tem iz nikogar norčevati, dasi vsa stvar nekoliko humoristično izgleda. Je že tako: kdor se ne razume na politično obrt, temu se zdi to smešno, ker ne ve kako se kuje politični kapital ali po domače profit. Liberalna demokracija namreč zahteva zelo elastične ljudi, ki se potegujejo od kapitalizma in federalizma, preko »socializma«, »klerikalizma«, »nacionalizma« in »unitarizma« do internacionalizma ter često bridko končajo — v komunizmu... Zato izgleda stvar tako smešna, postane pa zelo tragična, ko se zaveš, da se ti politični akrobati pretegujejo — na tvojem hrbtu.

Stari Sforza se je zmotil.

Grof Sforza je blagovolil napisati uvodnik za beograjsko »Politiko«, v katerem pravi: Včerašnja Evropa je Amerika kandidata Landona, ki je pod zastavo nekega individualizma hotela obdržati največje socialne krivice. Kaj pa današnja Evropa?

Boljševizem je v glavnem in s svetovno-političnega vidika zadnja posledica židovskega prodiranja v kulturo in politiko evropskih držav.

Odstranite žide, odvzemite jim njihovo oblast in boljševizma bo konec!

Čitajte, širite in naročajte
glasilo Jugosl. ljudskega gibanja
»Zbor«!

»Otađzbina« — Beograd.
»Budenje« — Petrovgrad.
»Zbor« — Sušak.
»Zbor« — Ljubljana.
»Erwache!« — Petrovgrad.
»Vihor« — Split.

Naša osveta je na dobri poti. Kot kapitalisti gospodarimo na finančnih tržiščih sveta in uničujemo stare profane vere, vzvišene in lajške religije. Žid zedinjuje v sebi dvoje najstrašnejših ekstremov:

Despotizma v carstvu materije, — — — — —

Naše ponižanje, ki se razteza od babilonske sužnosti do porušitve Bar-Coscebia, ki se nadaljuje v ghetih vse do francoske revolucije — je končno plačano. Parija naroda more zapeti himno dvojne zmage...«

Mali Benrubi je govoril vedno počasneje, prehajajoč v ekstazo: oči so se mu iskrale iz duplin, suhljate roke so sekale po zraku, njegov slaboten glas je postal priskuten. Spomnil se je, da mi je preveč povedal in je mahoma umolknil. Dolga pavza nastane v sobi. — Končno me vpraša dr. Benrubi bojazljivo in tiho:

»Ali bi mi mogli dati predujem 1000 frankov? Kupil bi si obleko in poplačal neke dolgove...«

Ko je dobil ček, me je pogledal z nasmehom, ki naj bi izgledal bistroumno:

»Pa ne vzemite doslovno paradokse, katere sem vam nocoj povedal. Židje smo pač taki: radi mnogo brbljamo; ko pa smo enkrat v tem, govorimo in govorimo... ter končamo s tem, da se zagrizemo v nekoga... Če sem vas kakorkoli užalil, vas prosim za oprostitev.«

(Prevod iz »Otađzbine«, Beograd.)

ORGANIZACIJA »ZBORA«

Srez Radovljica.

V nedeljo 3. t. m. se je vršil v kopališki restavraciji v Radovljici ustanovni občni zbor tamošnje krajevne skupine in neposredno za njim informativni sestanek. Razen lepega števila domačih tovarišev iz vseh slojev, zlasti tudi iz kmetijskega, so prišli na sestanek tovariši iz sosednjih občin, posebno številno Blejci, ki so prišli po navodila za takojšnje delo za skorajšnjo ustanovitev lastnih krajevnih organizacij. Poročala sta med izredno pozornostjo v mirnem, topem prepričevalnem govoru tovariš dr. Kandare in v temperamentnem in užigajočem tov. Šturm ter sta bila nagrajena z iskrenim odobravanjem. Udeležence je družila od vseh strani soglasna želja, da slišijo tovariše prav v kratkem zopet in prav pogosto v radovljiškem okolišju, kjer bo po vseh znakih organizacija zavzela kar največji razmah ter željo, da čim prej spoznajo vodjo: tovariša Ljotiča na velikem zboru v dvorani na Bledu, ali na trgu v Radovljici; slednje bi bilo tem boljše, ker bodo dotlej za udeležbo vseh tovarišev iz tega okolišja vse razpoložljive blejske dvorane premajhne. Na občnem zboru je bil z gladkimi soglasnimi, med vsem članstvom v naprej sporazumno dogovorjenimi volitvami, izvoljen sledeči odbor: predsednik Debeljak Franc, posestnik, Predtrg; podpredsednik Maly Slavko, strojar, Radovljica; tajnik dr. Triller Mirko, odvetnik, Radovljica; blagajnik Valand Janez, posestnik, Predtrg; odborniki: Golmajer Franc, posestnik, Predtrg; Grilc Jakob, zidar, Predtrg; Pogačar Ivan, pletar, Predtrg; Pezdič Jože, zasebnik, Radovljica; Prešeren Franci, vrt. pomočnik, Radovljica; Horvat Viktor, pletar, Radovljica.

Srez Brežice.

Dobova ob Sotli. Informativni sestanek, ki je bil pri nas v nedeljo 3. januarja dopoldne v gostilni g. Kovačiča so obiskali fantje in mošje tako številno, da je bila gostilniška soba premajhna. Zanimanje ni bilo samo med Dobovčani, temveč tudi v sosednjih vaseh in celo med brati onkraj Sotle. Poročala sta tov. Zupančič in Šimnovec iz Ljubljane. — Tov. Zupančič je v preko enournem govoru podal sliko vzrokov današnjega nezadovoljstva in bednega stanja delovnega ljudstva. Posebno jasno nam je pokazal, da ni to stanje samo pri nas, temveč da zajema že cel svet. Val nezadovoljstva in bede pa ustvarjajo svetovne tajne sile, katerih eksponenti se nahajajo po vseh državah, zato nam je bilo prav poučno razlaganje tov. govornika o vseh teh tajnih silah, ki so prava nesreča za vse narode. Nazorno nam je prikazal delovanje židovstva. Ni brez vzroka, da so v nekaterih državah začeli nazirati židovski element in ga začeli celo preganjati. Tudi v naši državi bi bilo marsikaj drugače in jugoslovanski narod gotovo bolj zadovoljen, če ne bi imeli toliko židovske navlake. Da pa igra židovstvo pri tako zvanem hrvatskem vprašanju tudi svojo posebno vlogo, ni posebej omenjati, saj nam je dovolj znano, pod kakšnimi okoliščinami živi hrvatski kmet in delavec in kdo pašuje po hrvatskih selih.

Drugi del njegovega govora je bil posvečen naši kmetjsko-delavski mladini in brezposelstvu. Največja rak-rana je brezposelstvo mladine. To kričeče vprašanje pri nas nikdo ne rešuje, najmanj pa oni, ki so za to poklicani. Govornik nam je položaj in bedo današnje mladine orisal tako živo, da je marsikomu navzočemu očetu bilo solzno oko, za to pa tem večje navdušenje za idejo Zbora. Za svoja izvajanja je bil navdušeno nagrajen z odobravanjem.

Tov. Šimnovec je temperamentno objasn timer program in delo Zbora, obenem pa v lepo zaokroženem govoru podal življenjepis predsednika tov. Dimitrija Ljotiča. Posebno pa je ožigosal delo poklicnih politikov in starostrankarjev, ki jim je liberalna demokracija samo radi tega tako pri srcu, da potom nje lahko še v naprej uganjajo politične kupčije in varajo naše delovno ljudstvo. Toda Zbor je tu, on budno pazi in ko bo prišel trenutek, bo tudi dan obračuna in takrat bo izvršena ena tistih točk zborovega programa, ki govori, da je treba dati tudi lopovu to, kar mu pripada.

Govornik je bil med govorom in na koncu burno nagrajen z navdušenimi in iskrenimi izrazi odobravanja.

Zborovanje je trajalo do 13. ure, vodil ga je tov. Vogrinc kot domačin, ki se je

vsem navzočim toplo zahvalil za obisk. Ne bo daleč čas, ko bo Dobova postala trdna postojanka »Zbora«.

Kapele.

V nedeljo 3. t. m. je bil v gostilni Zorčič informativni sestanek Zbora, ki je bil lepo obiskan. Poročala sta tov. Zupančič in Šimnovec iz Ljubljane o gospodarskem, socialnem in političnem vprašanju. Govornika sta bila za svoja izvajanja toplo pozdravljena, kljub nekaterim ugovorom iz Mačkovega tabora, ki pa so izražali dejansko le to, kar Zbor hoče in ima v svojem programu. Na željo nekaterih se bo v kratkem vršil večji sestanek, in gotovo se ga bo udeležil vsakdo, ki mu je na srcu, da gospodarji na svoji zemlji sam brez kakega židovskega, ali od židov plačanega varuha.

Ljubljana.

Obvezni članski sestanki krajev. organizacij za Ljubljano-mesto se vrše:

Dne 14. t. m. za člane krajev. org. Zbora Bežigrad ob 20. uri v gostilni pri »Fortuni« na Vodovodni cesti.

Dne 16. t. m. za člane kraj. org. Zbora Šiška ob 20. uri v gostilni »Stara šola« na Celovski cesti.

Srez Škofja Loka.

Trebiže. V nedeljo 17. t. m. ob 2. uri popoldne bo v gostilni pri »Cestniku« v Podgori št. 9 informativno zborovanje JLG Zbora, na katerem poroča delegat iz Ljubljane o »Gospodarskem, političnem in socialnem vprašanju«.

Srez Logatec.

Člani kraj. org. »Zbora« Žiri prirede v nedeljo 17. t. m. pešizlet v Trebiže, oziroma v Podgoro. Odhod iz Zirov bo točno 12.30 popoldne. Ker bo ta dan v Podgori pri »Cestniku« informativni sestanek »Zbora«, se bomo istega tudi mi udeležili. Vabimo vse člane, prijatelje in prijateljice, da se nam priključijo.

Odbor kraj. org. »Zbora« Žiri.

Srez Laško.

Trbovlje. Krajevna organizacija JLG Zbor ima 17. t. m. ob 9. uri dopoldne širšo odborovo sejo, ki je obvezna za vse člane. Poročali bodo tov. odborniki. Dnevni red: poročilo tov. starešine, poročilo tajnika, poročilo blagajnika in slučajnosti. — Seja bo v gostilni g. Avsenik (Figabirt).

Torej tudi češka demokracija?

V čeških listih beremo, da je g. Vojta Beneš, brat predsednika češkoslovaške republike odložil senatorski mandat, da bi se v bodoče lahko posvetil — politiki!! — G. Vojta Beneš namreč izjavlja, da od samih intervencij sploh ne pride do kakšnega političnega dela! Nič manj kot 7000 svojih intervencij v enem letu je naštel, pa pravi, da mu že preseda služba »čistilca kljuk na vratih«.

Sedaj samo še manjka, da ga naš dnevni tisk proglasi za — fašista...

Nezaslišano!

»Slov. narod« z dne 5. jan. 1937 je napisal šalo: »Politična«:

»Nihče v Evropi se ne vmešava v španske zadeve razen Rusije, Anglije, Francije, Nemčije, Italije, Portugalske in še nekaterih drugih držav.«

Pa so morali ata »Narod« res kar zamizati, da so toliko hrabrosti vkup spravili in napisati kaj takega...

Utrinki.

Po volitvah v zbornico za TOI.

A.: »Kakor se mi dozdeva, so stranke pri teh volitvah sijajno zmagale, radoveden sem le, kaj se bo iz tega naučilo obrtništvo.«

B.: »Sigurno se bo prepričalo, da je vsak stan svoje sreče kovač, stranka pa svoje.«

Poravnajte naročnino!